บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ตามการรับรู้ของครูสุขศึกษา เขตการศึกษา 8 โดยจำแนกครูสุขศึกษาตามพื้นฐานการศึกษา คือ ครูสุขศึกษาที่มีพื้นฐานทางวิชาเอก/โทสุขศึกษา, วิชาเอก/โทพลศึกษา, วิชาเอก/โทอื่น ๆ โดยให้ครูสุขศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง นำข้อมูลที่เป็นสถานภาพของครูสุขศึกษามาหาค่าร้อยละ ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ระหว่างครูสุขศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกันโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วยการทดสอบค่าเอฟ และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของครูสุขศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกันเป็นรายคู่โดยวิธีของเชอเฟ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 8 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา ลำพูน และแม่ฮ่องสอน รวมทั้งสิ้น 155 โรงเรียน (ไม่รวมโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนยังไม่ครบทุกระดับชั้นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น) โดยแยกจำนวนครูสุขศึกษาตามพื้นฐานการศึกษาได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 วิชาเอก/โทสุขศึกษา จำนวน 210 คน (หมายถึง ผู้ที่เรียนวิชาเอกสุขศึกษาสายเดียวหรือวิชาเอกสุขศึกษา วิชาโทอื่น ๆ หรือผู้ที่เรียนวิชาเอกพลศึกษา วิชาโทสุขศึกษา หรือวิชาเอกอื่น ๆ วิชาโทสุขศึกษา)

กลุ่มที่ 2 วิชาเอก/โทพลศึกษา จำนวน 68 คน (หมายถึง ผู้ที่เรียนวิชาเอกพลศึกษา สายเดียว หรือ วิชาเอกพลศึกษา วิชาโทอื่น ๆ หรือ ผู้ที่เรียนวิชาเอกอื่น ๆ วิชาโทพลศึกษา)

กลุ่มที่ 3 วิชาเอก/โทอื่น ๆ จำนวน 59 คน (หมายถึง ผู้ที่เรียนวิชาเอก หรือ วิชาโทอื่น ๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับวิชาเอก/โทสุขศึกษา หรือ วิชาเอก/โทพลศึกษา)

รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด จำนวน 337 คน

<u>เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย</u>

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended) จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในด้าน

2.1 จุดประสงค์ของหลักสูตร จำนวน 8 ข้อ

2.2 โครงสร้างของหลักสูตร จำนวน 4 ข้อ

2.3 เนื้อหาวิชาตามหลักสูตร จำนวน 13 ข้อ

2.4 หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ จำนวน 10 ข้อ

2.5 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 23 ข้อ

2.6 การวัดและประเมินผล จำนวน 10 ข้อ

2.7 กิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวน 11 ข้อ

แบบสอบถามนี้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด (open-ended) จำนวน 79 ข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และอยู่ในขอบเขตของการวิจัย ศึกษาหลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และศึกษารายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถามของลิเคิร์ท (Likert) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524: 154)

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การใช้เอกสาร คือ หลักสูตร แผนการสอน คู่มือการใช้หลักสูตร ใช้วิธีการตรวจสอบรายละเอียดของเนื้อหาในแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

3.2 ขอคำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพร้อมทั้งขอคำแนะนำ เพื่อนำมาปรับปรุงแบบสอบถาม

6. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหลักสูตรสุขศึกษาและครูสุขศึกษา จำนวน 11 คน ตรวจพร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องและเหมาะสม

7. ปรับปรุงแบบสอบถามและนำไปทดลองใช้ (try out) กับครูสุขศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98

8. ศึกษาปัญหาอื่น ๆ ในการใช้แบบสอบถาม

9. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

<u>การเก็บรวบรวมข้อมูล</u>

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปขอความร่วมมือจากกรมสามัญศึกษาและศึกษาธิการเขตการศึกษา 8

2. กรมสามัญศึกษาออกหนังสือถึงผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8 ทั้ง 8 จังหวัด เพื่อแจ้งให้ทราบและอนุญาตให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยทำหนังสือชี้แจงเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามคืน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 แบบ แบบแรกเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และแบบที่ 2 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งทางไปรษณีย์ โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 337 ฉบับ ได้รับกลับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการวิจัยจำนวน 312 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.58

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2531 ถึงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2531

<u>การวิเคราะห์ข้อมูล</u>

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. สำรวจแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ต่อไป

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ของคำตอบคิดเป็นร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื้อหาวิชาตามหลักสูตร หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และกิจกรรมเสริมหลักสูตร มาดำเนินการโดยกำหนดค่าคะแนนตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) ดังนี้

ระดับของปัญหาการใช้หลักสูตร		ค่าคะแนน
ปัญหามากที่สุด	เท่ากับ	4 คะแนน
ปัญหามาก	เท่ากับ	3 คะแนน
ปัญหาน้อย	เท่ากับ	2 คะแนน
ปัญหาน้อยที่สุด	เท่ากับ	1 คะแนน

3.1 นำข้อมูลในตอนที่ 2 มาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายข้อและสรุปรวมในแต่ละด้าน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยรายข้อ รายด้าน และโดยส่วนรวมดังนี้

3.50 - 4.00	หมายถึง	ปัญหามากที่สุด
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปัญหามาก
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปัญหาน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ปัญหาน้อยที่สุด

3.2 ทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าเฉลี่ยของปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ตามการรับรู้ของครูสุขศึกษา เขตการศึกษา 8 ที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกันโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ด้วยค่าเอฟ (F-test) ถ้าการทดสอบพบว่า ค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยวิธีของเชอเฟ (Scheffe' test)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วยค่าเอฟ และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชอเฟ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอกซ์ (SPSSX-Statistical Package for the Social Science X) ของศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย